

คนเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่สุดของสังคม และการพัฒนาให้แต่ละคนมีชีวิตที่มั่นคงอยู่บนพื้นฐานความสุขทั้งแก่ตนเองอีกทั้งแก่สังคมร่วมกัน สิ่งซึ่งน่าจะถือเป็นพื้นฐานและเป็นเป้าหมายสำคัญน่าจะได้นั้นนโยบายที่มุ่งเปิดโลกทัศน์กับอีกด้านหนึ่งซึ่งลึ้มเสียมิได้น่าจะได้แก่ การสนับสนุนให้แต่ละคนถือสัจจะซึ่งหมายถึง ความเป็นตัวของตัวเอง โดยที่ผู้ใหญ่วรรณถึงผู้มีโอกาสเหนือกว่า ควรแสดงความรับผิดชอบ ละเว้นจากการนำเอาวัตถุรูปแบบต่าง ๆ เข้าไปยึดเยี่ยครอบงำ เพียงเพื่อหวังผลให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

ในช่วงหลัง ๆ คนในสังคมไทยเริ่มหยิบยกเอาเรื่อง "โลกาภิวัตน์" หรือ "โลกาภิวัตน์" มาพูดมาเขียนกันกว้างขวางมากขึ้น หากมองเห็นได้ลึกซึ้งว่าทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับคนและไม่มองข้ามพื้นฐานสำคัญไปว่า ทันทที่เริ่มคิดและมองคนอื่น ตัวเราเองก็คือคนเหมือนเขา และเหตุซึ่งทำให้เราคิดถึงใครและด้วยเรื่องใดก็ตามจริง ๆ แล้วก็มีความจริงอยู่ในรากฐานจิตใจเรานั้นเอง

ถ้าคิดได้เช่นนี้ก็จะสละส่วนความรู้ต่อไปอีกว่า เมื่อมีสิ่งใดเกิดขึ้นจนทำให้รู้สึกได้ น่าจะหวนกลับมาสู่อีกด้านหนึ่ง เพื่อหวังพิจารณาค้นหาความจริงที่ตัวเองก่อนอื่น และเชื่อว่าคนที่คิดได้คงมีโอกาสสานความเข้าใจไปสู่เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งรวมถึงสิ่งซึ่งเห็นอยู่เฉพาะหน้า ไม่ว่าตนจะได้รับผลกระทบจากใครหรือสิ่งใดก็ตาม ย่อมมองเห็นทางที่แท้จริงในการแก้ไขปัญหานั้น

ในเมื่อแต่ละคนที่เกิดมา ไม่ว่าชาติและภาษาไหน อีกทั้งไม่ว่าจะมีบุคลิกและลักษณะเฉพาะตัวอย่างไรต่างก็เป็นคนเหมือนกันและอยู่บนพื้นโลกใบเดียวกันด้วย ถ้าสามารถเข้าใจปรัชญาชีวิตและโลกได้ลึกซึ้งจริงย่อมปราศจากความรู้สึกแบ่งพรรคแบ่งพวกทำให้คนอื่นรู้สึกได้เห็นได้ หากมองทุกสิ่งทุกอย่างเชื่อมโยงถึงซึ่งกันและกันได้หมด

กับอีกด้านหนึ่งย่อมเข้าใจได้ว่า การแบ่งชาติและภาษาแม้กระทั่งการจำแนกวัฒนธรรมและศาสนา ต่างก็เป็นเพียงเปลือกนอกเท่านั้น และถ้าเข้าใจได้จากรากฐานที่แท้จริง แทนที่จะนำเอาสิ่งเหล่านั้นมาใช้เป็นเครื่องมือหาเหตุโล่งกันและกัน น่าจะมองเห็นโอกาสที่จะนำมาใช้เพื่อหวังสร้างสรรค์ความเป็นหนึ่งเดียวกัน อันพึงนำความสุขได้อย่างแท้จริง

แต่เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้วเรากลับพบว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมและยังกว้างขวางมากขึ้น ได้นำมาใช้ประโยชน์บนพื้นฐานที่สับสนซึ่งมองออกจากตัวเอง จึงทำให้เกิดภาวะสับสนปัญหาอีกทั้งรุนแรงยิ่งขึ้น จนกระทั่งถึงช่วงหลัง ๆ ก็เริ่มมองด้วยทรรศนะที่ว่า "มีกระแสโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นและเป็นสิ่งน่ากลัว" โดยที่แสดงออกเสมือนว่าเพิ่งเกิดขึ้นมาเมื่อไม่นาน ดังกับหยิบยกมาอ้างไม่ว่าจะกล่าวถึงเรื่องอะไร

ความจริงแล้วหากรู้สึกตัวเองได้น่าจะเข้าใจว่า กระแสโลกาภิวัตน์มีมาควบคู่กับมนุษย์ที่เกิดขึ้นและมีความเป็นมาร่วมกันอยู่บนพื้นผิวโลก ยิ่งหวนกลับลงไปมองที่พื้นดินแล้วคิดกันสักนิดน่าจะยิ่งมั่นใจได้ชัดเจนว่า "ทุกคนอยู่บนพื้นโลกใบเดียวกันอย่างปราศจากการแบ่งแยก ไม่ว่าใครจะมองจากจุดไหนถึงอีกจุดหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องอะไรก็สุดแล้วแต่"

ดังนั้น เรื่องโลกทัศน์จึงเป็นสิ่งที่น่าจะต้องมีอยู่ในพื้นฐานการศึกษาของแต่ละคนโดยแท้ เนื่องจากถือเป็นสังขธรรมที่มีอยู่ในรากฐานความรู้สึกแต่ละคนและถือเป็นสิ่งซึ่งธรรมชาติได้กำหนดให้ไว้แล้วโดยกำเนิด แต่น่าจะเป็นเพราะความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน "โดยเหตุที่คนผู้เกิดมาก่อนและชีวิตมีโอกาสก้าวหน้าไปก่อนบนพื้นฐานด้านวัตถุ เมื่อเห็นว่าตัวคิดว่าคนอื่นก็จะสะท้อนแนวโน้มของนิสัยออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่ปิด-

บั้งคนรุ่นหลัง แม้จะมองเห็นว่าให้การศึกษาแก่คนเน้นในด้านเทคนิคแค่ขาดการสอนให้**เห็น**คนฉลาดสามารถรู้เท่าทันคนอื่น เพราะเกรงไปว่าจะใช้เป็น**เครื่องมือ**สนองประโยชน์แก่ตนได้ยากยิ่งขึ้น" ทุกวันนี้จึงพบกับภาพการมอมเมาเด็กและเยาวชนเกลื่อนบ้านเกลื่อนเมืองไปหมดแม้กระทั่งเข้าถึงในครอบครัว

ส่วนคนในด้านที่ตกอยู่ในสภาพด้อยโอกาสเช่นเกษตรกรที่ยากจน หากมองสู่อีกด้านหนึ่งซึ่งอยู่เหนือกว่าก็จะพบกับภาพของการขาดความจริงใจในทุก ๆ ด้านไม่ว่ามีมากหรือน้อย ดังเช่นฝ่ายประกอบการซึ่งไม่ยอมให้เกษตรกรผู้เป็นฝ่ายผลิตมีโอกาสทราบความจริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตลาด จนทำให้เกษตรกรต้องตกอยู่ในสภาพพึ่งตนเองไม่ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นจนถึงขั้นรอให้ด้านบนเป็นฝ่ายกำหนดทิศทางซึ่งตนเป็นผู้ผลิต กับอีกด้านหนึ่งก็มีการเรียกร้องให้ตลาดลาให้ด้วย จนกลายเป็นวัฏจักรของกรรมสนองกรรมอย่างปลดปล่อยออกสู่สรรพภาพได้ยากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

บนพื้นฐานทั่วไปก็จะพบกับภาพของการทะเลาะกันเองที่สะท้อนออกมาจากทุกระดับการจัดการ เนื่องจากแต่ละคนตกอยู่ในสภาพที่มีโลกทัศน์คับแคบ ทำให้การแก้ไขปัญหาลำบาก ๆ ต้องสะท้อนภาพออกมาให้เห็นและรู้สึกเสมือน**"ภายในอ่าง"** แล้วในที่สุดก็แก้ไขอะไรไม่ได้ไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม

โดยสังขรณ์แล้ว คนรุ่นก่อนก็ดีและคนที่มีโอกาสเหนือกว่าก็ดี ในที่สุดก็ต้องผ่านพ้นไป ดังนั้นคนรุ่นหลังและคนที่ระคับชีวิตยังด้อยโอกาสกว่า น่าจะเจริญขึ้นมาแทนและควรดีกว่าด้วย ซึ่งประเด็นนี้ในอดีตเรามักได้ยินผู้ใหญ่พูดถึงเป็นครั้งคราว แต่ตามสภาพที่เป็นจริงกลับมองเห็นว่า อาจมีบางส่วนเจริญกว่าแต่ก็เป็นความเจริญในด้านวัตถุด้านเดียว อีกทั้งยังสร้างบรรยากาศกลืนคนรุ่นหลังและคนข้างเคียง ทำให้หลายคนมีแนวโน้มเอาคำว่า**"ก้าวหน้าบ้าง สมัยใหม่บ้าง"** มากล่าวอ้างอย่างขึ้นขมยินดีจนเป็นนิสัย

สิ่งดังกล่าวสะท้อนให้เห็นคำสารภาพความจริงอยู่ในตัวเองแล้วว่า คนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพขาดสติมากขึ้น ทำให้หันกลับไปพบพวนตัวเองและสิ่งซึ่งตนผ่านพ้นมาแล้วอันถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงได้ยากยิ่งขึ้นเป็นลำดับคงเน้นแต่การมุ่งไปข้างหน้าด้านเดียว ดังนั้นแทนที่ชีวิตซึ่งผ่านพ้นมานานน่าจะมีความคิดลึกซึ้งยิ่งขึ้น อีกทั้งละลกลภาวะยึดติดอยู่กับการได้มาซึ่งอำนาจและชื่อเสียงบนทิศทางที่ไม่สมควรแก่เหตุและผล กลับสะท้อนให้เห็นว่ามีความคิดตื้นเขินยิ่งขึ้น และต้องการได้มีซึ่งอำนาจอีกทั้งเกียรติและชื่อเสียงแม้ในทางที่ไม่สมควรแก่สภาพของตนในทุก ๆ ด้าน

ความคิดที่ขาดความลึกซึ้งที่เกิดจากอิทธิพลของรูปวัตถุที่ลงไปทับถมเพิ่มขึ้น และอีกด้านหนึ่งซึ่งแสดงออกมามีแนวโน้มไปในทางที่ว่า ตัวเองรู้ดีไปหมดทุกอย่าง อีกทั้งทำอะไรจะต้องถูกต้องไปหมดทุกเรื่องแต่กลับไม่กล้าพูดความจริงโดยที่อ้างว่าจะเกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม ซึ่งสภาพดังกล่าวนับเป็นอันตรายต่อสังคมเป็นอย่างมากทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากแต่ละคนหาได้้อยู่อย่างโดดเดี่ยวเพียงคนเดียวในโลกใบนี้ไม่

จากสภาพที่เป็นจริงบนพื้นฐานดังกล่าว ทำให้คนส่วนใหญ่ขาดการเปิดใจเข้าหากันและกันอย่างแท้จริงและไม่ว่าจะมองไปยังเรื่องใดก็มีการแอบแฝงเอาเงื่อนไขซึ่งหวังว่าจะบังเกิดประโยชน์แก่ตนและพรรคพวกเข้าไว้ด้วยไม่มากนักน้อย การกล่าวขี้นแะเพียงด้วยคำพูดว่า**"ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเหนือส่วนตน"** จึงไม่มีผลอะไรให้เชื่อถือได้ และทุกสิ่งทุกอย่างก็ยังคงเดินต่อไปตามทิศทางเก่า หลายครั้งหลายหนจะพบว่ามีการบอกเล่าสิ่งผิด ๆ ให้แก่คนทั่วไป ส่งผลทำลายสังคมลูกหลานออกไปอย่างกว้างขวาง แม้จากเรื่องเล็กก็กลายเป็นเรื่องใหญ่ในที่สุด

การแก่งแย่งชิงดีซึ่งเด่นกันและกันจึงมีองศาสูงขึ้นเป็นลำดับ ดังจะพบเป็นช่วง ๆ เมื่อมีเหตุการณ์อย่างหนึ่งปรากฏออกมาเป็นสิ่งที่เปิดโอกาสให้ ดังเช่นสิ่งหนึ่งซึ่งน่าจะเห็นได้ชัดมากเพราะเป็นจุดเด่นอีกทั้งอยู่ใน-

ระดับสูงทำให้เป็นที่สนใจแก่คนทั่วไปก็คือ โอกาสที่มีการเลือกตั้งผู้แทนประชาชน ซึ่งมีกระแสเชื่อมโยงเพื่อนำตนขึ้นไปครองอำนาจในระดับสูง

เราจึงไม่น่าสงสัยเลยว่าเหตุใดเมื่อการเลือกตั้งผ่านพ้นไปแล้ว จึงสะท้อนความจริงออกมาปรากฏให้คนทั่วไปเกิดความรู้สึกผิดหวัง โดยที่มีคำตอบซึ่งแทบไม่ต้องอธิบายอะไรมากสำหรับบุคคลผู้ซึ่งเข้าถึงความจริงในระดับหนึ่งแล้ว

หากคนส่วนใหญ่ในสังคมได้รับการเปิดโลกทัศน์สำเร็จน่าจะพบว่า กระแสโลกาภิวัตน์เป็นสิ่งที่เปิดโอกาสให้การพัฒนาประเทศได้รับผลสำเร็จอย่างจริงจังในทุก ๆ ด้าน แต่การจะเปิดโลกทัศน์คนในชาติให้ได้รับผลอย่างจริงจัง คนในค้ำที่มีโอกาสและมีอำนาจเหนือขึ้นไปตามลำดับ จำเป็นต้องมีความจริงใจต่อคนระดับรองลงมาถึงระดับล่างสุด และต้องรักษาสัจจะคงกล่าวไว้ด้วยชีวิตอย่างปราศจากข้ออ้างใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่เช่นนั้นแล้วพฤติกรรมซึ่งแสดงออกไม่ว่าเรื่องใด ย่อมมีผลหลอกตัวเองอีกทั้งเสมือนหลอกคนส่วนใหญ่ต่อไปเรื่อย ๆ ส่วนชาตินบ้านเมืองก็คงตกต่ำลงไปอีกอย่างไม่มีใครหรือคนกลุ่มไหนที่อ้างว่าแก้ไขได้จะสามารถแก้ไขได้จริง.